

CENĂZEANUL

Ziar de informare socio-culturală • Anul IX (2001) • Nr. 4

Apariția ziarului este sponsorizată de
Zoppas Industries Romania

Învățătura creștină despre mântuirea omului se cuprinde în cruce. Și după cum în sămbure se cuprind toate însușirile copacului de mai târziu, tot așa în cruce se găsește întreaga istorie a vieții noastre și întreaga lămurire a durerilor și bucuriilor din această vreme a pregătirii pentru cele veșnice.

Înțelepciunea populară înfățișează în chip icsusit aceste adevăruri în povestirea despre călătorul care, ducând pe umeri o cruce grea și străbătând un pustiu uscat, se oprește în una din seri sub o stâncă, obosit și dezgustat de soarta pe care i-o hărâzise Cerul.

„Doamne – zise el cu umiliță –, sunt bătrân și obosit, dă-mi o cruce mai usoară!”

„Urcă muntele și coboară în vale – îi răspunse o voce blandă –, acolo vei găsi toate crucile din lume. Alege-o pe care-ți place!”

Călătorul coborî valea și văzu în adevăr o mulțime nenumărată de cruci, una mai frumoasă și mai îmbietoare decât alta. Punând mâna pe cea care i se părea mai sprintenă, el băgă de seamă că e cioplită dintr-un lemn spinos, care îi sfâșie mâinile și-l sângerează.

Trecând la alta mai mică, lucrată din aur lucitor, băgă de seamă că era cu mult mai grea decât vechea sa cruce. Alta care i se păru potrivită avea brațele prea scurte și pline de cuie.

În sfârșit, la capătul drumului, bătrânuл întâlni o cruce care i se potrivea de minune, ca și cum ar fi fost făcută pentru el. O luă pe umeri bucuros și, ridicând ochii spre cer, zise:

„Doamne, lasă-mi această cruce până la sfârșitul vieții.”

„Ți-o dau – răspunse aceeași voce blandă de la început –, dar ia seama bine: este vechea ta cruce.”

Călătorul se deșteptă, înțeles și plecă mai departe mulțumit.

Să ne gândim puțin la cele de mai sus.

Crucea însemnează drumul de dureri și suferință pe care trebuie să-l răzbatem în această viață pentru a ajunge la bucuria deplină a mântuirii veșnice. Ea mai însemnează truda pe care

trebuie să-o îndeplinim în această lume pentru a înfăptui ceea ce dorim. În ea se cuprinde acea lege statornică a firii, acel temei neclintit al vieții pământești în puterea căruia nimic nu se poate realiza durabil pe pământ fără zbucium și opintire.

Său veșnicia acestui adevăr a devenit semnul care-l poate face înțeles tuturor oamenilor și peste toate veacurile. Crucea este deci înfățișarea văzută a puterii lui Dumnezeu care s-a arătat în lume și a învățat-o temeliile prin care se poate mântui. Ea este semnul legii de care omul trebuie să țină seama în orice clipă și îndatorirea de care nu poate fugi nicăieri. Dimpotrivă, în măsura încare îi înțelege rostul, ea îi dă puteri de stăruință și-l ajută în zbuciumul său năzuințele lui spre fericire.

Pentru ceea ce a îndeplinit în lume, pentru slujba la care a fost sortită, Dumnezeu i-a adăugat puterile Lui sfîntitoare. Crucea a devenit astfel „arma asupra diavolului, care se îngrozește și se cutremură, nesuferind a căuta spre puterile ei”, cum spune o cântare a Bisericii. Ea a devenit, într-un cuvânt, puterea care ajută pe creștin în toate necazurile vieții, dându-i înțelegerea dreaptă și curaj în înfruntarea primejdiilor.

Înțelegem acum de ce, precum am spus la început, toată învățătura creștină se rezumă în Cruce, după cum însușirile copacului se cuprind în sămbure, iar Universul întreg se oglindește într-o picătură de apă. Ea înseamnă suferință și amintește omului că, spre a se des cătușa din mrejele păcatului și a izbândi în năzuințele sale bune, trebuie să lupte. Această luptă produce durere și suferință, dar pentru cel ce știe să fie stăruitor ea aduce bucuria biruinței. O dată trecută clipa zbuciumului, ne simțim scăpați și gata a înfrunta răul. Înaintea minții noastre se deschid priveliști noi. Sufletul nostru se avântă spre fapte mari și toată ființa noastră capătă puteri de însuflețire și vioiciune care nu se sfârșesc.

Ca și călătorul care-și găsise propria sa cruce, greutățile vieții ni se par firești și nu avem altă dorință decât aceea de a continua cu râvnă mersul până la sfârșitul viețuirii noastre de aci, oricât de aspru și uscat ar fi pustiul care ne inconjoară.

Preot ILIEVICI PERA

CRUCEA

La această lege a vieții se referă Iisus când spune: „Cel ce voiește să vie după Mine să se lepede de sine, să-și ia crucea și să-Mi urmeze Mie” (Marcu VIII, 34) sau „Cel ce nu va lua crucea și să vie după Mine, nu este vrednic de Mine” (Matei X, 38). El însuși a înfăptuit chemarea Sa, suferind durerile crucii și chinurile morții, pecetluind astfel cu pilda vieții Sale această lege a firii, acest temei neclintit și veșnic al biruinței prin muncă, zbucium și suferință care stă la temelia vieții și, prin aceasta, la temelia învățăturii creștine.

Dar adevărurile minții nu pot fi înțelese fără înfățișarea lor în formă văzută. Gândurile care frământă lăuntrul nostru sufletesc sunt arătate prin cuvinte, iar adevărurile spirituale, prin simboluri. Adevărul despre care am vorbit mai sus îl înfățișează în formă văzută: Crucea. Lemnul pe care Dumnezeul Om a pecetluit cu sângele

Ce vor cenăzenii de la Consiliul Local

Redacția publicației noastre, după un obicei mai vechi, a întreprins un sondaj de opinie în rândurile cenăzenilor cu dorința sinceră de a veni în sprijinul primarului și al consilierilor votați de ei.

Un astfel de sondaj s-a mai aplicat cu câțiva ani în urmă și, comparând dorințele oamenilor cu realizările consiliului comunal de atunci, observăm că o mare parte dintre ele au fost realizate. Acel sondaj a fost făcut cu ocazia Anului Nou 1993 și a apărut, ca o provocare pentru edili comunei din acea vreme, în nr. 1 al publicației noastre.

Iată câteva din dorințele locuitorilor; cititorii urmează să-și formeze o opinie despre felul cum au fost ele îndeplinite:

1. să se organizeze o piată agro-alimentară mai curată și să se inițieze un târg de animale;
2. să se organizeze și să fie întreținut izlazul comunal;
3. să se reamejeneze și să se modernizeze centrala telefonică prin introducerea unei centrale automate care să permită mărirea numărului de abonați;

produselor agricole de la țărani, fiind în afara preocupărilor consiliului local, nu au fost îndeplinite. Încercările unor oameni din comună au eşuat lamentabil.

Redăm o parte însemnată din dorințele actuale ale cenăzenilor, pentru a sta în

atenția Consiliului Comunal și, în viitorul interval de până la noile alegeri, o parte din ele să fie finalizate.

Iată-le:

1. Întreținerea și repararea drumurilor comunale deja realizate. Construirea de noi drumuri unde nu s-au făcut.
2. Asfaltarea unor străzi.
3. Iluminarea mai deplină a străzilor, îndeosebi a celor laterale.
4. Îmbunătățirea igienei din școală generală.
5. Instalarea în comună a unor coșuri de gunoi, mai ales în preajma magazinelor.
6. Canalizarea la cimitir și forarea unei noi fântâni.
7. Construirea unui strand.
8. Construirea unei săli de gimnastică la Școala generală.
9. Asigurarea protecției populației, în special a bătrânilor.

Sondajul a fost realizat prin chestionarea a 59 de persoane din comună, de diferite vârste și poziții sociale.

REDACȚIA

Trei plus unu

Spre sfârșitul lunii iulie a.c., la galeria de artă „Helios” din Timișoara au avut loc un vernisaj și o lansare de carte. Evenimentul, interesant prin ineditul lui, s-a datorat strădaniei familiei Banciu.

Astfel, Rodica Regep-Banciu a expus tablări, iar fiicele ei, Eugenia și Ioana Banciu, au expus grafică. Cu această ocazie, scriitorul Paul Eugen Banciu și-a lansat cartea *Infinitul rău*, recent tipărită.

Iată o familie de artiști cu care cenăzenii se mândresc! (G.A.)

Comemorare

La începutul lunii august s-a împlinit un an de la decesul unui om deosebit, Jivici Zlata.

Pios omagiu în memoria dispărutului și sinceră compasiune fiilor Paia și Milica și familiilor lor. (G.A.)

O altă excursie

După excursia ce a avut loc în perioada 25-30 iunie în nordul Moldovei, o altă excursie a fost organizată în data de 5 august a.c. la Băile I Mai. Participanții s-au bucurat de o vreme frumoasă și de apa caldă din bazinile băilor.

Fie ca acest început de organizare a unor excursii prin țară, lucru care mai scoate

PE SCURT

în apropierea frontierei, deoarece prețul pământului a crescut vertiginos față de anii precedenți. În felul acesta, dacă anul trecut un hecat de pământ se vindea cu 7.000.000 lei, după inaugurarea oficială a văii s-au obținut 30.000.000 lei, ca în final să se ridice prețul la 50.000.000 lei.

Pământul vândut până în prezent, circa 6-7 ha, a fost achiziționat de investitori din Arad și Timișoara. Dânsii declară că vor construi acolo hoteluri, parcări sau stații PECO.

O altă binefacere izvorâtă din deschiderea punctului de frontieră mai sus amintit

este și posibilitatea de a ne deplasa „în vecini” pentru a cumpăra diferite produse la un preț mai mic decât cel din țară. (L.G.)

Săpături arheologice

Tradiționalele săpături arheologice în Cenad s-au desfășurat și în vara aceasta. Pământul din jurul Bisericii Catolice a fost din nou cercetat cu o deosebită atenție.

Rezultatele din anul acesta au fost mai bune decât cele din anul precedent. Cioburi, monede și schelete umane au fost ca o răsplată pentru arheologi.

Din unele informații am aflat că și în anul viitor vechii noștri prieteni, arheologii, vor fi musafirii comunei noastre. (G.D.)

Reînvierirea monahismului la Cenad

Cu binecuvântarea Înaltpreasfinției Sale dr. Nicolae Corneanu, mitropolit al Banatului, a început să se concretizeze zidirea unei mănăstiri ortodoxe pe teritoriul Cendului. Lăcașul sfânt va fi urmașul peste timp al mănăstirii Sfântul Ioan Botezătorul, aflată cu aproape un mileniu în urmă în hotarul comunei noastre. De realizarea acestei dorințe creștinești au fost hotărâți să se ocupe dl Viorel Matei, preot protopop Gheorghe Sutacu, preot Gheorghe Covaci și dl Gheorghe Anuichi din partea cenăzenilor. (G.D.)

CONSILIUL LOCAL CENAD

HOTĂRÂREA NR. 35

din 11.06.2001

pentru aprobarea înființării unui târg de animale în comună

Consiliul Local Cenad

Analizând în ședință necesitatea înființării unui târg de animale în comună;

În baza art. 38, al. 2, lit. t și art. 46 din Legea administrației publice locale nr. 215/2001;

HOTĂRÂSTE:

Art. 1 – Se aprobă înființarea unui târg de animale în comună, care va fi amplasat în fața clădirii dispensarului veterinar.

Art. 2 – Se stabilește ziua de miercuri a săptămânii pentru desfășurarea activităților târgului.

Art. 3 – Prezenta hotărâre se comunică:

- Serviciului Juridic și Contencios al Prefecturii Timiș;
- Primarului comunei;
- Dnei Ambruș Lucia, medic veterinar.

Președinte de ședință,
Fodor Francisc

Contrasemnează
Secretar,
Radu Ioan

Prezenta hotărâre a fost votată cu 9 voturi pentru, 3 abțineri și 1 împotrivă, din 13 consilieri prezenți, din 9 consilieri prezenți.

Povestea vorbei

Cuvinte și expresii din Cenad

Cu același gând continuăm și în numărul de față să consemnăm cuvinte și expresii tipice din Cenad, în credință că ele vor fi folosite care cândva la întocmirea mult râvnitei monografii.

Și de data aceasta informațiile le-am primit de la aceeași sursă: **Ceacis Saveta**, în desele discuții purtate împreună.

Iată câteva din ele:

agisturit - un obiect finisat. În expresia „până la urmă 1-o agisturit să arate mai mândru”.

sunducos - se spune despre un om tăcut, închis în el. „Și el era un om sunducos.”

folcuț - stomac mai mic. Vine de la cuvântul „foale” prin derivare cu sufixul diminutiv „uț”.

dosadă - se folosește cu sensul de deranj. În expresia: „nu-i nici o dosadă”.

sâmbărălit - vorbire fără nici un rost. În expresia „toată ziua o sâmbărălit”.

cioașcă - cratiță mai mică. În expresia: „ce-o rămas o pus într-o cioașcă”.

covertă - plic. În expresia: „am pus scrisoarea într-o covertă”.

păsăleșce - se potrivește. În expresia „asta nu să păsăleșce”.

bloașie - pluralul deformat și agramatical al cuvântului bloc. În expresia „s-o mutat la bloașie” (blocuri).

Și de data aceasta se cade să-i mulțumesc pe această cale vecinei mele pentru amabilitatea de care a dat dovedă.

GHEORGHE DORAN

Curiozități

Triunghiul Bermudelor

sau

Triunghiul Diavolului

Triunghiul Bermudelor a devenit cunoscut în întreaga lume datorită largii publicitați ce s-a făcut în jurul dispariției unor nave maritime și aeriene. Zona, situată la sud de ţărmurile Floridei, include arhipelagurile Bahamas și Bermude, precum și alte insule, cum ar fi Porto Rico.

„Ora zero” a disparițiilor, care, de altfel, a trezit interesul asupra Triunghiului a fost dispariția a 5 bombardiere T.M.B. Avenger americane la data de 5 decembrie 1945, în misiunea supranumită „Zborul 19”.

Printre alte dispariții famoase se numără și cea a avionului C54, avion militar aflat în recunoaștere, dispărut în iulie 1947. Urmează apoi în 1948, la 29 ianuarie, dispariția unui Star Tiger; la 28 decembrie dispare un charter, la 17 ianuarie 1949 - un Star Ariel, în martie 1950 - un Globmaster, în 2 februarie 1952 - un avion britanic și lista continuă până azi.

Oamenii din întreaga lume s-au întrebat mereu care ar fi cauzele acestor dispariții. Astfel s-a ajuns la o serie de ipoteze și speculații mai mult sau mai puțin plauzibile.

James Churchward presupune că în dispariția navelor maritime și aeriene sunt implicați „descendenți” ai regatului atlant, care dispun de tehnologii superioare. O altă teorie de domeniul fantasticului ar fi că în acel loc există o bază extraterestră constituită dintr-o imensă navă spațială, iar țelul acestor extratereștri este de a colecționa eșantioane umane pentru investigarea capacitatii intelectuale. Alții susțin că acolo este poarta spre o altă dimensiune a spațiului și timpului, drumul spre o lume paralelă. Scriitori precum Charles Berlitz au creat adevărate best-seller-uri prin imaginație bogată și fantezie.

Larry Kusche a reușit să transforme inexplicabilul în explicabil prin cercetarea condițiilor meteorologice în care s-au produs disparițiile. Se pare că multe din dispariții au fost cauzate de uragane devastatoare, ambarcațiunile naufragiind. O altă cauză a disparițiilor ar putea fi pirații care, în secolul XX, nu mai arborau flamura neagră. Un alt factor ar putea fi vârtejurile de o intensitate înfricoșătoare care se produc în această zonă a Atlanticului. Există deci și explicații plauzibile, cum ar fi și tornadele inverse, fluxurile magnetice din atmosferă și altele. Să nu uităm faptul că fenomenele nu se produc doar în regiunea Bermudelor, ele au fost semnalate și în Arhipelagul Filipinelor. Să fie o altă navă spațială și acolo?

Triunghiul Diavolului va rămâne totuși mereu cu un semn al întrebării datorită fenomenelor stranii care au loc în acel colț de lume, o lume care ne aparține.

DIANA PERIAN

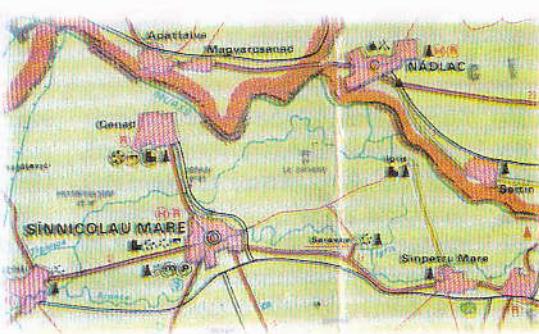
Reporter: Ce se dorește a fi „Zona Maris”?

Dušan Baiski: Este vorba despre un roman-labirint și, până la proba contrarie, un experiment literar absolut pe Internet. *Roman-labirint* este un concept care îmi aparține: *roman* – deoarece site-ul conține romanul propriu-zis, adică varianta ce va fi publicată într-o carte, după formula consacrată pentru roman; *labirint* – deoarece, pe de o parte, se pleacă de la o seamă de date istorice, care au în prim-plan catacombele de origine presupus romană existente în subsolul zonei cuprinse între localitățile timișene Cenad, Sânnicolau Mare, Saravale și Igris, iar pe de altă parte, varianta digitală, respectiv de Internet, este concepută ca un joc pe calculator pe nivele și labirinturi, accesul la capitole fiind permis doar dacă jucătorul (cititorul) reușește să găsească ieșirea din labirint. Fiecare labirint conține o sută de imagini și fragmente din diferite surse, de la documente istorice și până la texte de autor; jucătorul-cititor nu pierde efectiv nici măcar o secundă, chiar dacă nu ajunge de la bun început la un capitol sau altul al romanului: el se alege cu elemente de cultură generală, fie că este vorba de cele de natură istorică sau filosofică, fie de concepte literare pur teoretice.

Rep.: Ce v-a determinat să începeți acest experiment?

D.B.: Într-un prezent în care televiziunea și Internetul par a ucide literatura și a converti gusturile contemporanilor noștri, cred că pot să contribui cât de cât la redimensionarea și relansarea gustului pentru literatură printr-o cu totul altă perspectivă și cu ajutorul însuși Internetului.

Rep.: Revenind la variantele cărții, sunt necesare anumite precizări. Care este situația actuală a acestei întreprinderi?

„Zona Maris”, un roman dedicat Cenadului O carte experimentală pe Internet, realizată de Dušan Baiski

D.B.: Există deja o primă parte a variantei digitale, accesibilă pe Internet la adresa <http://www.banat.ro/maris/> – aceasta este afișată pas cu pas, în funcție de stadiul realizării ei, cititorii putând astfel să asiste la scrierea unei cărti; ea beneficiază de „supraveghere” accesărilor din partea unui pro-

gram statistic localizat în S.U.A. Spre deosebire de cărțile clasice, varianta digitală permite cititorilor să intervină în procesul de elaborare. Cea de a doua variantă este cea materială, accesibilă la modul clasic, de carte, care se va putea cumpăra din librării.

Rep.: Care sunt tema și subiectul romanului?

D.B.: Lipsa de experiență de viață, dorința de aventură și de îmbogățire duc la acțiuni nu dintre cele mai fericite. Ramon, eroul principal,

caută mormântul plin de bogății al lui Attila (care a stabilit capitala regatului hunilor în actuala comună Cenad și ulterior a fost îngropat în zona orașului Sânnicolau Mare) și comoriile lui Ahtum, însă în curând își dă seama că, de fapt, pătrunde într-o lume a umbrelor. În final, după mai multe momente tensionate, va constata că elementul de la care a plecat în căutarea presupuselor comori (un

maxilar uman străpuns de o săgeată) i-a apartinut străbunicului său, la rândul său căutător de comori în pusta bănățeană.

Rep.: Cenăzenii vor putea recunoaște în roman căte ceva din realitatea imediată?

D.B.: Evident. Sau cel puțin în varianta de pe Internet, unde, pe lângă fotografii ale Cenadului, există o serie întreagă de fragmente din diverse izvoare istorice și aici doresc să mulțumesc domnilor dr. Ioan Hațegan și Octavian Dogariu, care mi-au pus la dispoziție un bogat material documentar. Aș fi recunoscător persoanelor care dețin fotografii mai vechi ale localității. Cum deosebit de recunoscător aș fi acelor persoane care s-ar încumeta să sponsorizeze această lucrare, sprijinită în clipa de față de provider-ul AS Computer GBG S.A. și Trustul de Presă Agenda din Timișoara. Numele lor vor fi menționate atât pe Internet, cât și în viitoarea carte.

Rep.: Și totuși, de ce tocmai „Zona Maris”?

D.B.: Primii ani de viață mi i-am petrecut la Cenad, unde am și absolvit școala generală. Am crescut fascinat de poveștile și legendele locului și mă consider un fiu al Cenadului, chiar dacă, aidoma multor cenăzeni, am văzut lumina zilei la Sânnicolau Mare. Cenadul se află în sufletul meu și este măsura multor lucruri din viața mea.

A consemnat
prof. GHEORGHE DORAN

ÎN APĂRAREA

Majoritatea sindicatelor jurnalistice din Europa au adoptat, prin reprezentanții lor la München, la 24 noiembrie 1970, o declarație a drepturilor și responsabilităților jurnaliștilor cu privire la *cercetarea, comentarea evenimentelor și redactarea articolelor*.

Dezbaterile au statuat în final zece principii (ca zece porunci!) ale jurnaliștilor. Printre acestea, pe primul loc se află obligația ca jurnalistul să respecte adevărul.

Același document, peste alte câteva prevederi, stipulează: „*Jurnalistul este obligat să interzică plagiatul, calomnia, defâimarea și acuzațiile lipsite de fundament*”.

Aceste principii sunt cunoscute de colaboratorii noștri și sunt respectate cu sfîrșenie, deși ei sunt doar amatori în cele ale jurnalisticii.

Fiind în mijlocul evenimentelor, ne-a frapat faptul că o jurnalistă de profesie cu vechi state de servicii – ne referim la doamna Lia Lucia Epure – în săptămânalul „Focus vest”, recent, a publicat un articol pe o întreagă pagină, articol în care adevărul este călcăt în picioare pentru a se denigra o personalitate a Cenadului, cu un scop care momentan nouă ne scapă.

Notă slabă la istorie

În primul rând, ni se pare că jurnalistul nu stă bine cu istoria.

Numele de Morisena nu este vestit datorită societății agricole conduse de dl Viorel Matei, ci este vechea denumire a localității Cenad, cunoscută din antichitate, dar necunoscută doamnei în cauză. Că membrii asociații au adoptat prin statut, ca denumire a societății lor, numele acesta cu rezonanță istorică este un gest de respect față de istoria patriei noastre și a acestor locuri.

Prima inexactitate

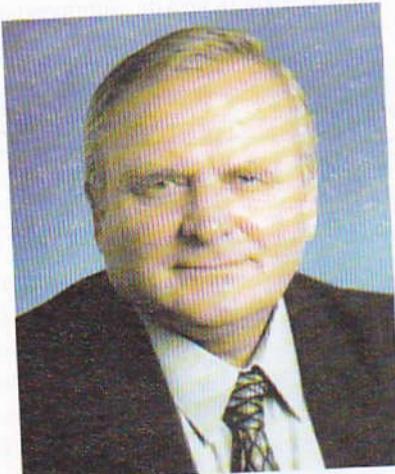
În cele două zile de documentare asiduă în anumite zone ale comunei, doamna Lia Lucia Epure nu a reușit să afle că Viorel Matei a venit în Cenad ca absolvent al unei școli tehnice agricole, fiind pe atunci posesorul unui titlu de tehnician agricol și nu al unui brevet de tractorist. Ulterior,

Viorel Matei a absolvit Liceul teoretic din Sânnicolau Mare și, de curând, este licențiat în drept al Universității Europene „Josif Constantin Drăgan” din Lugoj.

Datorită priceperii sale, spiritului său gospodăresc de care a dat dovadă, în scurt timp „agriculturul Matei” a fost promovat în funcția de șef de fermă, funcție pe care a deținut-o până la desființarea instituției, remarcându-se tot timpul prin rezultate deosebite obținute de ferma pe care o conducea.

Alte neadevăruri ca rezultat al unei documentări unilaterale

Că societatea agricolă „Morisena” a angajat credite de la Bankcoop, filiala Sânnicolau Mare, este poate unicul adevăr rostit de Lia Lucia Epure, dar și acesta pe jumătate. Nu

Senatorul Viorel Matei

Viorel Matei singur a angajat aceste credite, ci operațiunea bancară s-a efectuat cu aprobatarea consiliului de conducere și a fost bine calculată la ora aceea. În anul 1997 societatea agricolă era cea mai puternică economic din județ și printre cele mai bune din țară. Dar politica dusă de coaliția „de tristă amintire”, de a falimenta întreaga agricultură română, prin abrogarea Legii 83 a împins societatea agricolă spre faliment. Ea nu a mai putut vinde produsele sale și, implicit, nu a putut returna creditele angajate la Bankcoop. Nu defectuoasa administrare a societății agricole a fost cauza neîmplinirilor economice, ci politica de falimentare a întregii agriculturi

românești (politică din care nu s-a putut sustrage S.A. „Morisena” din Cenad).

Și, cum o nenorocire nu vine niciodată singură, peste luna inundabilă a Mureșului, în doi ani consecutiv, s-au revărsat apele, păgubind societatea cu peste 7 miliarde de lei.

Cu toate nenorocirile care s-au abătut asupra societății agricole „Morisena”, nu a fost nici un cenăzean care să nu-și fi primit drepturile promise și votate în adunarea generală din toamna anului precedent, chiar dacă alții din jur nu au dat nimic membrilor asociații. Jurnalista ar fi fost bine să întrebe și alți cetățeni (în afară celor aduși intenționat în cale) despre căți oameni din Cenad „au murit de foame” de-a lungul acestei perioade. Traiul îmbelșugat al cenăzenilor este cauza „invaziilor” succesive ale altor oameni din țară, în comună.

În anul 1999 societatea agricolă, care avea 4.900 ha, a început să se restructureze, formându-se mai multe asociații familiale mai mici, pe varii criterii. Aceasta datorită și impozitelor aberante percepute de vechea guvernare. Astfel s-au format asociații ca firma Orlandi, care lucrează în Cenad 1.400 ha, asociația familială Anuichi, cu 270 ha și asociația familială Târziu, cu circa 1.000 ha.

Cenăzenii nu au uitat că „Morisena” condusă de Viorel Matei a asigurat în perioada cea mai critică posibilitatea exploatarii eficiente a terenului care ar fi rămas părlog, și aceasta timp de 7-8 ani la rând. În tot tot răstimpul, toți membrii asociații și-au primit drepturile integral, lucru rar întâlnit în țară. Mai mult, tot în această perioadă veneau oameni din Sânnicolau Mare și din alte părți să lucreze la S.A. „Morisena”, chiar dacă nu erau membri asociații. Se îscă întrebarea: și aceștia au fost lăsați pe drumuri și înfometăți de Viorel Matei, fostul primar și actual senator al României?

Creditele angajate de S.A. „Morisena” sunt stinse treptat conform graficului cunoscut de doamna Epure, iar o bună parte din bunurile societății, folosite ca garanții, sunt scoase treptat de sub sechestrul și atribuite celor care le cumpără.

ADEVĂRULUI

Nici familia nu scapă

În „documentarea-i furtunoasă” doamna Epure nu crătușă nici familia.

Astfel, după concepția sa ornitologică, întreaga familie „zboară” dintr-un post în altul și nu se transferă.

Dacă există în Cenad vreo familie bine închegată, atunci precis că aceasta este familia senatorului Viorel Matei. Dacă distinsei doamne i-a devenit antipatic capul familiei (și ne întrebăm de ce?), Lia Lucia Epure nu trebuia să amestece și familia. Și dacă totuși a făcut-o, trebuia să se documenteze serios și să nu lucreze „după ureche”. Ar fi fost un gest elegant și i-ar fi prins bine.

În dialogul avut cu domnul Gianluca Testa ziarista putea să afle că datorită formației de pază „Mladost” au scăzut cu mult numărul și valoarea delictelor penale din întreprindere și că s-au stopat multe sustrageri, unele cu filieră dincolo de granița țării.

Alegerile nu le-a pierdut
Viorel Matei

În Cenad, alegerile le-a pierdut omul propus candidat din partea PDSR – inginerul Râncioig Teodor –, pentru că nu a știut să-și cumpere alegătorii ca alți contra-candidați, lucru arătat în presă la ora aceea.

Împărțirea darurilor

Stoicismul doamnei Lia Lucia Epure de a-l denigra pe senatorul Viorel Matei în toate felurile este tulburător.

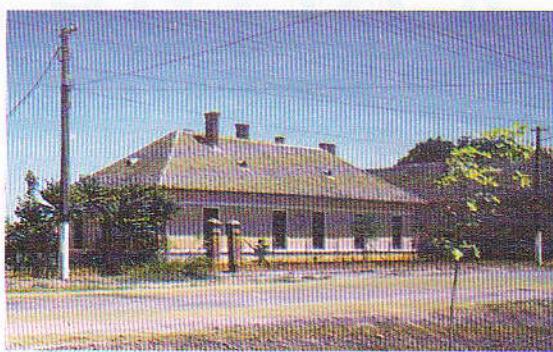
Dacă ar fi cunoscut cât de cât legislația țării, doamna Epure nu ar fi afirmat că, pe atunci, primarul comunei Cenad ar fi împărțit daruri în terenuri și case amicilor lui, după bunul plac. Și un elev din clasele gimnaziale cunoaște că orice hotărâre, în mod democratic, este luată de un consiliu și nu de o singură persoană, dar aceasta îi scapă distinsei doamne.

„Conflicttele” antagonice între primar, pe de o parte, și contabila-șefă (funcție

care nu există în schema consiliului) și secretarul consiliului, pe de altă parte, au existat doar în imaginația dumneaei. Chestionați de noi, cei doi au afirmat că aceste conflicte nu au existat și au arătat că nu au fost întrebăți de nimene despre aceasta și că și ei au aflat despre acest lucru din presă.

Cine stă în umbără și ce vrea?

Ce grupuri de oameni și ce interese meschine au călăuzit documentarea doamnei Epure pe meleagurile cenăzene, documentare evident tendențioasă, pentru a denigra un fiu al Cenadului cu care cenăzenii (de bună credință) se mândresc pentru realizările (și nu dezastrul!) din perioada când

Vedere din Cenad

a fost primar. Cum poate o persoană, fie ea și ziaristă, străină Cenadului, să arunce cu noroi în tot ceea ce a realizat palpabil și nu în vorbe Viorel Matei în comuna noastră. Realizările lui au fost cunoscute dincolo de hotarele comunei, în tot județul, fapt confirmat de cele 87.000 de voturi primite de el pentru a deveni senator de Timiș în Senatul Românăriei.

Ne întrebăm: ce urmărește acel grup de persoane pus pe fapte reprobabile prin tot ce întreprinde ca să-i umbrească realizările lui Viorel Matei, singurul senator provenit din rândurile țăranielor ale căror interese le apără în orice ocazie? Probabil, în gândirea lor îngustă, mai speră să demoleze democrația, ca în alte vremuri trecute, când un singur denunț calomniator putea distrugă un om. Cred acești oameni că prin minciună și calomnie vor putea să-l ducă în eroare pe cenăzean, care datorită înțelepciunii sale a

dăinuit de peste două milenii pe aceste meleaguri și în acest loc? Niciodată gunoaiele și trădătorii nu au adus faimă Cenadului, ci fișii săi pe care Dumnezeu i-a dăruit cu putere și înțelepciune.

La închiderea ediției

Am aflat despre o decizie (nr. 338 din 25 august a.c.) că, cu binecuvântarea prea-sfântului părinte arhiepiscop dr. Nicolae Corneanu, mitropolitul Banatului, începând cu data de 1 septembrie 2001 se înființează comitetul de inițiativă în vederea readucerii monahismului românesc ortodox pe vatra vechii cetăți creștine Morisena, prin zidirea unei mănăstiri la Cenad.

În această decizie un fiu al Cenadului, senatorul Viorel Matei, a fost ales ca președinte executiv al comitetului de inițiativă conferit a se bucura de toate drepturile de a duce la îndeplinire sub aspect legal această dorință a creștinilor. De aceea, într-o clipă de răgaz a dumnealui, l-am întrebat dacă în gândirea lui despre Cenad au avut loc schimbări din cauza acestor

denigrări făcute de așa-zisii binevoitori ai Cenadului, la care dumnealui ne-a răspuns: „Pentru mine Cenadul rămâne ca o mamă care m-a adoptat acum 31 de ani pe lângă fișii ei, considerând că fac parte din această familie. Sunt cenăzean și orice s-ar întâmpla nu voi face rău și nu voi trăda numele Cenadului. Prin contribuția mea doresc să duc mai departe faima renumitului Cenad născut din legendara cetate a dacilor de pe Mureș.”

Din același ziar de scandal am aflat că doamna Epure a dărămat orice lege a fizicii, afirmând că dl Viorel Matei a fost în Vama Cenad pentru a facilita trecerea fără taxe vamale a unui camion cu faină, când, în același timp, domnia sa era în comisia de specialitate a Senatului Românăriei. Strașnică descoperire! Știrea, probabil, va fi preluată de ziarul „Paranormal”.

GHEORGHE DORAN

Nu este nimic mai important decât saptul că putem spune „sunt sănătos”! Iată însă că deseori viața și sănătatea noastră sunt curmate prin accidente neprevăzute. De nenumărate ori vieții de oameni au fost curmate datorită neacordării primului ajutor de către persoanele aflate la locul accidentului. De ce? Pentru că nu au fost pregătiți în prealabil. Fiecare dintre noi trebuie să știe să acorde primul ajutor în caz de nevoie, deoarece astfel pot fi salvate viețile oamenilor. Este foarte important ca persoana accidentată să fie ținută în viață până la sosirea personalului medical calificat și acest lucru îl poți face și tu.

Pentru început vă voi prezenta pe scurt **Principiile de bază ale acordării primului ajutor**. Trebuie să știi că în toate cazurile de acordare a primului ajutor este necesar:

- **să se asigure locul accidentului.** Personalul care acordă primul ajutor trebuie în primul rând să asigure securitatea persoanei accidentate, a celorlați, cât și a sa proprie. Asta înseamnă de fapt scoaterea persoanei accidentate din zona în care a avut loc accidentul, dacă există pericolul de incendiu, explozie, electrocutare etc.;

- **prevenirea agravării situației.** Personalul care acordă primul ajutor trebuie întâi de toate să examineze accidentatul. El trebuie să evaluateze situația și să înțeleagă cauzele care au provocat-o. Tratamentul se va aplica în urma acestei evaluări și acesta nu trebuie să contribuie la agravarea situației;

- **stabilirea contactului cu persoana accidentată.** Persoana care acordă primul ajutor nu trebuie să se lase influențată de spectatorii prezenți pentru a acorda asistență inutilă sau exagerată. Purtăți-vă cu calm, hotărât și cu încredere. În timpul în care examinați victimă țineți-i mâna în mâna dumneavoastră pentru a stabili un contact fizic. Așezați cealaltă mână pe abdomenul acesta când îl întrebăți dacă are dureri în zona respectivă. Aceasta îi dă posibilitatea să vă dea răspunsuri mai clare. În anumite situații cei accidentați au nevoie să fie „protejați” de mediul înconjurător, iar cineva să-i țină de mâna și să-i asculte.

- **intervenția în cazul în care o persoană este lipsită de cunoștință.** În această situație foarte important este viteza cu care se acționează. Trebuie să se efectueze o evaluare a semnelor și indicilor care demonstrează pierderea cunoștinței;

- **ameliorarea durerii.** Durerile pot fi ameliorate prin aplicare de bandaje, prin imobilizare și prin transport corespunzător;

- **stabilirea priorităților.** În cazul în care există mai multe persoane accidentate este important să stabilim prioritățile astfel încât primul ajutor să se acorde prima dată persoanei celei mai grav accidentate. Nu trebuie să ne lăsăm influența de tipete sau plânsete, fiindcă aceia nu sunt întotdeauna cei mai grav afectați.

Pentru că cele mai frecvente cazuri de accidente în gospodărie sunt **arsurile**, în acest număr vom vorbi despre ele urmând ca în următoarele numere să tratăm plăgile, stopul cardiac, hemoragiile și multe altele.

leziuni de gradul III.

Primul ajutor:

Primul lucru care trebuie făcut este răcirea imediată a zonei arse, cu apă rece, timp de până la o jumătate de oră sau până când, îndepărând apa de pe zona arsă, durerile nu se mai simt.

Îmbrăcămintea arsă de pe piele nu trebuie îndepărtaată decât în cazul în care aceasta arde înăbușit.

Faza următoare o constituie bandajarea suprafeței arse. Folosiți comprese sterile, cearceafuri sau prosoape curate.

Trebuie supravegheată respirația, căci accidentații pot inhala aer foarte cald sau gaze otrăvitoare.

Tratamentul pentru arsurile de gradul II și III trebuie făcut în spital.

Arsurile prin electrocutare

Arsurile prin electrocutare pot fi și ele de mai multe feluri. Arsurile prin contact sunt de obicei localizate pe brațe și picioare. Arsurile în formă de arc sunt cauzate de o scânteie produsă între două fire electrice. Combinarea contact-arc se poate produce atunci când o persoană în contact cu pământul vine în contact cu o persoană în momentul în care aceasta suferă un soc electric.

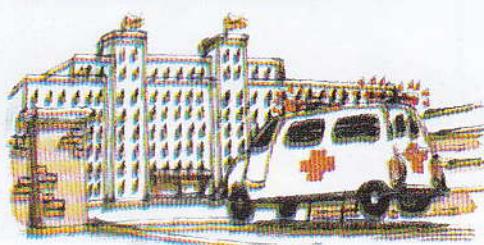
Primul ajutor

În primul rând trebuie ca victimă să fie scoasă de sub influența curentului electric. Acest lucru se face ori îndepărând sursa de curent, când aceasta este un fir căzut lângă victimă, ori întrerupând curentul de la sursa principală, aceasta fiind totodată și modalitatea cea mai sigură, atât pentru victimă, cât și pentru salvator. Atenție, îndepărarea așa-zisului fir nu se face cu mâna liberă, ci cu o bucată de lemn. Al doilea pas este stingerea incendiului în cazul în care acesta există. În al treilea rând are loc reanimarea accidentatului. Dacă victimă nu are puls și nu respiră, îi faceți respirație artificială (gură la gură) și masaj cardiac. Un alt pas important este scăderea rapidă a temperaturii corpului cu apă rece. Procedeul trebuie să continue cu bandajarea plăgilor, deoarece zona arsă trebuie protejată împotriva frecării. Cel mai important lucru este transportul la spital, care este absolut necesar, deoarece poate surveni oprirea inimii chiar la câteva ore de la producerea accidentului.

Informațiile au fost preluate din suplimentul „Sanitarii pricepuți” al revistei „Sănătatea” și din cunoștințe proprii.

DIANA PERIAN

PRIMUL AJUTOR

Cele mai multe cazuri ale leziunilor cauzate de arsuri sunt accidentele casnice provocate de apă fierbinte, cafea, ulei încins și incendiile sau accidentele provocate prin electrocutare.

Leziunile prin arsură pot fi împărțite în trei grade, în funcție de gradul de penetrare a arsurii. Astfel avem arsuri de gradul întâi, doi și trei. Arsurile de gradul I sunt leziuni superficiale; pielea este roșie, uscată și dureroasă. Arsurile de gradul II conduc la leziuni mai profunde, dar care nu ajung la straturile cele mai joase ale pielii. Tegumentele afectate sunt roșii și dureroase. Pe aceste zone se formează bășici umplute cu un lichid care conține plasmă. În cazul arsurilor prin opărire se produce o combinație între arsurile de gradul I și cele de gradul II. În cazul arsurilor de gradul III leziunea pătrunde mai adânc în piele, străbătând chiar toate straturile pielii. Aceste arsuri provoacă răni sau carbonizează suprafața arsă. Un accident la bucătărie, spre exemplu prin opărire cu un lichid clocoțit, poate produce chiar

Corina Nani

Privesc...

Antichitate timpurie.
Din ruinele ceții cenușii,
Privesc zâmbetul
ca pe o resemnare.

Ani de înflorire.

Din castelul împăienjenit,
Privesc lacrimile
ca pe un surâs.

Epoca decadenței.

Din tronul ce-mi ucide trupul,
Privesc timpul
ca pe un supus al meu.

Am plecat

Trăiam într-o lume descompusă.
Am plecat peste oceanul
blestemat
Lăsând în urmă trecutul voalat.
Ascult vântul cum frângă
valurile
Căutându-și conturul ca și mine.
Am plecat... și atât.

Felicia Ghica

În palma mea s-aude marea

Privea cerul cu inocența celor paisprezece ani pe care tocmai îi împlinise. În fața ei, marea dansa în jurul stâncilor, mânăia nisipul și-i săruta gleznele, ca apoi să se retragă jucăușă, ducând cu ea mii de povești nescrise și neștiute de minte omenească.

O chema clopoțelul, dar pleca fericită, știind că ducea în ea, în adâncul ochilor ei, un secret pe care marea i-l împărtășise doar ei.

Râzând, striga cerului, păsărilor și imensei întinderi de apă: «În palma mea s-aude marea».

Diana Perian

Renegi

Simți vântul
în noptile de vară,
când ondulată ființa lunii
trece străvezie
printre ramuri?
Vezi, tu, cum izvoare
mor și renasc
sub același picur
de lumină?
Auzi flacără
ce arde-n pieptul
fiecarei ființe,
ce se-naltă în trecut
și coboară în prezent?

De nu auzi, ești surd,
De nu vezi, ești orb,
De nu simți cântarea
din ochii unui muritor,
bolnav vei trece-n peștera
uitării
și vei rămâne orb și surd
și mut.
Așa să fie!

Te renegi.

Lăcrămioara Ghica

Asfințit

Mă plimbam prin parc
Și prin umbra teilor
Priveam asfințitul soarelui
Și înaltul cerului
Cu culoare nedeslușită.

Mă atingea un vânt ușor
Și-o ploaie de flori
Plânghea în părul meu.
Doar strălucirea unei stele
Mi-a deschis o poartă
spre vis.

Căutare zadarnică

Gânduri de plumb
Îmi opresc răsuflarea
Și mă fac să cred
Că nu mai există.
Te caut în minte,
În zilele trecute
Te caut mereu
Dar nu te găsesc.
Te caut pe pământ
În visele mele.
Te caut mereu
Dar nu te găsesc
Și pentru o clipă
Încerc să m-opresc.

Cuvinte către copilărie

«Adio» sau «la revedere» ar trebui să-ți spun acum. Nu pot... Nu vreau... Rabd în tăcere durerea noului meu drum. Că-ți pare rău sau că te bucuri nu știi și nici nu vreau să știi. Între legende și-ntri mituri, o să rămâi până târziu.

Ești inocența-ascunsă-n mine și fericirea ești tot tu. Mereu vei fi, mereu, cu mine, chiar dacă pleci, mă lași acum, cealaltă viață mi-o aştept, căci știi: există încă sute...

Bineînțeles c-am să te iert copilărie, tu, poveste. Am să-ți iert crunta plecare, căci o să fiu din nou copil.

Am să-ți dăruiesc iertare și zâmbetul meu...

Fotbal**A CĂZUT CORTINA**

S-a încheiat acest campionat în care cenăzenii, după un început furtunos, când după 4-5 etape se aflau pe podium, la finele lui s-au clasat totuși pe un onorant loc 9.

Puteam afirma cu certitudine că acest loc confirmă valoarea echipei și posibilitățile financiare pe care le are și le-a avut formația.

Desigur că s-ar fi dorit mai mult, dar condițiile amintite, la care se adaugă faptul că echipa a fost încropită cu doar 10 zile înainte de începerea campionatului, au căntărit decisiv.

În evoluția pe ansamblu a echipei putem spune că a fost un campionat slăbusc. Doar cele două echipe aflate pe podium au arătat ceva fotbal, în rest am avut ca adversari echipe de același calibru. Băieții noștri au arătat că persistă în pregătirea lor lipsuri la capitolul condiție fizică și la pregătirea tehnico-tactică.

Lipsa pregătirii fizice, adică faptul că nu s-au făcut antrenamente (remarcat la localnici, dar și la cele 12-13 echipe din jur) s-a văzut și din evoluția lor pe teren, când de nenumărate ori era evidentă neputința jucătorilor de a face față jocului, creându-se faze de-a dreptul hazlăi, dar Jenante pentru jucători.

Datorită faptului că majoritatea jucătorilor sunt angajați, lucrând în schimburi diferite, de multe ori ei se întâlnesc doar la meciuri.

Cel mai mare impediment a fost lipsa banilor și fără un sprijin generos al cenăzenilor echipa nu ar fi reușit să termine campionatul. Cu acci puțini bani s-au achitat drepturile arbitrilor și ale

observatorilor, s-a mai cumpărat ceva echipament, banii fiind bine drămuți pentru a putea supraviețui până în final.

Tot lipsa banilor a făcut imposibilă achiziționarea de echipament sportiv pentru copiii Cenadului, care, în număr mare, ar veni la antrenamente; în felul acesta s-ar asigura schimbul de mâine al Cenadului.

defensiv.

În luna în curs va debuta o nouă ediție de campionat și sperăm ca evoluția echipei să fie superioară față de sezonul recent încheiat. Normal că și acest debut în noul campionat este condiționat de resursele financiare ale echipei, de aceea facem apel la iubitorii de fotbal din Cenad și nu numai să sprijine echipa, astfel încât Cenadul și cenăzenii să aibă o echipă plasată măcar în primele sase.

Până în prezent au contribuit finanțar sau material la partea economică a echipei următorii:

1. Mirciov Edgar (Pik junior) 10 perechi de ghete
2. Hegies (Peko) 1 milion lei
3. Colompar Ștefan 1 milion lei
4. Sarafincean Vasile 600.000 lei
5. Korek Ioan (Anghel) 50 DM
6. Erdei Ioan 1 milion lei
7. Selac Miladen 1 milion lei
8. Crăciun Nicolae 1 milion lei
9. Fodor Francisc 779.000 lei
10. Păt Silviu 100.000 lei
11. Ștefanovici Vasa 200.000 lei
12. Anuichi Gheorghe 500.000 lei
13. Crăciun Gheorghe 1 milion lei
14. Frătuț Ioan 1 milion lei
15. Târziu Vasile (jr) 1 milion lei
16. Pitic Nicolae 500.000 lei
17. Jivici Emil (Germania) 50 DM
18. Deheleanu Mihai echipament „Errea” în valoare de 700 DM

GHEORGHE ANUICHI

Pe parcursul campionatului au fost și clipe grele pentru echipă, când s-au pierdut puncte prețioase, deoarece în cinci meciuri s-a jucat fără portar de meserie, buturile fiind apărate de jucători de câmp, care nu au putut face față situației.

Atacanții și-au făcut datoria, marcând 60 de goluri, în schimb apărarea a primit nepermis de multe gluri. Au fost suspendați și unii jucători din compartimentul

Clasamentul final al campionatului județean Timiș, seria I, ediția 2000-2001

	1.	Plavi Delia Sânpetru Mare	28	23	2	3	79-27	71
2.	Bancom Comloșu Mare	28	21	4	3	88-31	67	
3.	Tricoul „1 Iunie” Timișoara	28	16	3	9	68-46	51	
4.	Avântul Periam	28	14	3	11	59-44	45	
5.	Unirea Cheglevici	28	15	0	13	53-47	45	
6.	Petrolul Carani	28	14	2	12	53-51	44	
7.	Spartac Gottlob	28	13	4	11	61-50	43	
8.	Checeană Checea	28	12	3	13	59-56	39	
9.	Mureșul Cenad	28	11	2	15	60-73	35	
10.	Pobeda Dudeștii Vechi	28	11	1	16	48-72	34	
11.	Unirea Tomnatic	28	11	0	17	50-79	33	
12.	Dacia Cărpiniș	28	10	2	16	53-41	32	
13.	Ieceană Iecea Mare	28	10	1	17	42-68	31	
14.	Steaua Roșie Variaș	28	10	0	18	72-83	30	
15.	CFR Orășoara	28	6	0	22	32-60	18	

Clasamentul campionatului județean Timiș, seria I, ediția 2001-2002, după 4 etape

	1.	Spartac Gottlob	4	4	0	0	14-1	12
2.	Voința Valcani	4	4	0	0	0	13-3	12
3.	Tricoul „1 Iunie” Timișoara	4	3	1	0	0	22-6	10
4.	Unirea Cheglevici	4	3	0	1	1	9-4	9
5.	Dacia Cărpiniș	3	2	1	0	0	9-1	7
6.	Bancom Comloșu Mare	4	2	1	1	1	9-5	7
7.	Petrolul Carani	4	2	0	2	2	7-12	6
8.	Avântul Periam	4	1	1	2	2	8-5	4
9.	Pobeda Dudeștii Vechi	4	1	1	2	2	2-5	4
10.	Pindul Dudeștii Noi	4	1	1	2	2	4-10	4
11.	Electrica II Timișoara	4	1	0	3	3	6-10	3
12.	Mureșul Cenad	4	1	0	3	3	10-15	3
13.	Unirea Tomnatic	3	1	0	2	2	5-10	3
14.	Petrolul Sandra	4	0	1	3	3	4-10	1
15.	Voința Lovrin	4	0	1	3	3	3-11	1
16.	Beregsäu	4	0	0	4	4	1-22	0

Mass-media... și noi

Anchetă sociologică realizată de Diana Perian. Au fost chestionate 30 de persoane, de vîrstă, sex și poziție socială diferite. Iată câteva răspunsuri:

1. Care este părerea dumneavoastră despre serviciul adus societății de către presă?

- Individul are acces direct la informații, are posibilitatea de a selecta informațiile după propriile criterii, nimeni nu-i impune aceste informații.

- Oamenii sunt informați despre tot ce se întâmplă în jurul lor, chiar dacă acestea uneori sunt zvonuri neverificate. Acest lucru se realizează prin presă.

- Prin presă avem acces la informație, singuri decizând dacă credem sau nu.

- Oamenii au nevoie de informație tot timpul, însă uneori ajung la ea mai ușor sau mai greu din cauza problemelor financiare. Adevarul este că presa este necesară pentru a afla cele mai noi stiri, pentru a ne ține la curent cu toate întâmplările zilei.

- Presa aduce informații în plus față de televiziune și radio și astfel putem spune că serviciul adus societății este unul benefic și de neegalat.

- Importanța presei este observabilă prin multitudinea de informații pe care le aduce. Apariția unui număr mare de astfel de publicații a dus la o concurență din ce în ce mai mare și acest lucru își pune amprenta asupra calității și corectitudinii informațiilor.

- Serviciul adus comunității de către presă este benefic, deoarece răspunde la toate întrebările populației, iar diversitatea publicațiilor duce la informarea mai bună a populației decât televiziunea sau radioul.

2. Credeți că emisiunile TV sunt în concordanță cu cererile și totodată cu nevoile de informare a populației?

- Nu, pentru că televiziunea transmite punctul lor de vedere, al celor care stau la baza organizării emisiunilor TV, iar informațiile nu sunt suficient selectate.

- Nu întotdeauna, deoarece gusturile nu sunt la fel. Ce-i place producătorului poate că nu-mi place mie.

- Emisiunile TV satisfac în mare parte nevoia de informare a populației, dar unele sunt de nimic.

- Uneori da, pentru că sunt informații pentru toate vîrstele și pentru toate gusturile.

- Există o concordanță între emisiunile TV și cererile populației, respectiv nevoile de informare, dar nu în totalitate. Sunt emisiuni care pur și simplu te fascinează, chiar îți sunt de folos pentru cultura generală, dar altele sunt pierderea timpului prețios, cum s-ar spune.

- Televiziunea, într-adevăr, transmite informații care nu pot fi aflate pe altă cale, însă sunt unele emisiuni care pur și simplu nu-și au locul în viața socială, emisiuni

„goale” din punct de vedere cultural. Nu spun să nu ne mai uităm la televizor, dar mi se pare că televiziunea reprezintă un mijloc de manipulare în masă, manipulare care poate fi privită din mai multe sensuri.

- Nu în totalitate, fiindcă de multe ori la televizor se dau informații pe criterii politice sau interese de grup.

3. Influențează prezența radioului viața cotidiană?

- Radioul nu este singurul izvor de informație, mai există surse mult mai importante, cum ar fi Internetul, presa, televizorul.

- Nu este singurul informator al populației, deoarece există și televiziunea, presa,

transmite o mulțime de informații din țară și străinătate.

- „Invazia” de scriitori și publicații credeti că are efect negativ asupra vieții culturale? Argumentați, dacă se poate, răspunsul dumneavoastră.

- Nu, dacă acestea se bazază pe anumite valori și principii culturale.

- Uneori da, uneori nu. Dacă aceste publicații sau serieri sunt valoroase din punct de vedere cultural, atunci au efect pozitiv asupra societății.

- Invazia, dacă poate fi numită așa, de scriitori nu are efect negativ, atât timp cât nu afectează valorile culturale, atât timp cât sunt citite de mulți devin și ele niște valori.

- Nu, din contra, trebuie să existe contemporaneitate și nouitate, la urma urmei, orice carte este o comoară.

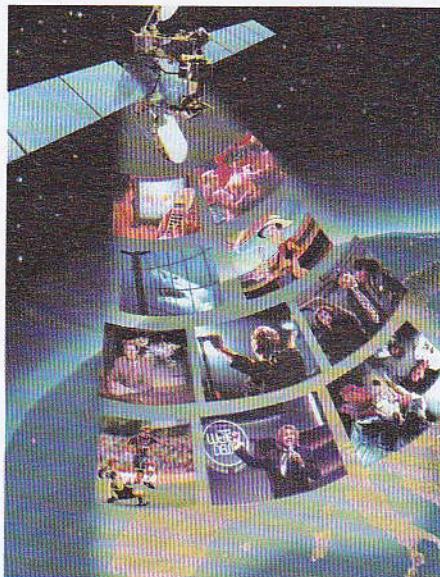
- Depinde de calitatea scriitorilor și mai ales a conținutului publicațiilor lor. „Scriitorii” care au inspirație de moment și momente de creație, ca orice om de altfel, iar publicațiile lor au un conținut sec, fără nici o semnificație, care nu transmit în fond nimic, bineînțeles că nu pot avea un alt efect decât negativ.

- În ziua de azi aproape fiecare poate crea, astă nu înseamnă că mulțimea creațiilor sunt un efect negativ. Sună sigur că cititorul are, să zicem, acel gust pentru a alege ceea ce citește. Cu trecerea timpului va răsări și dintre contemporani un Eminescu, nu?

- Nu are efect negativ, chiar are un efect extrem de bun, deoarece astfel îți poți selecta scriitorii în funcție de capacitatele intelectuale, fiindcă nu fiecare dintre noi este pregătit din punct de vedere intelectual pentru a înțelege unele scrieri.

În concluzie, stimării cititorii, fiecare mijloc de informare este benefic și aduce ceva nou în viața noastră. Unii dintre noi pun pe locul întâi televizorul, alții radioul, iar alții presa, fiecare dintre noi ascultăm sau citim căte puțin din fiecare. Cu cât există o mai mare diversitate de transmitere a informației, cu atât crește nivelul de înțelegere și receptare a acesteia.

Cea mai nouă cale de informare a populației din secolul XXI a devenit calculatorul, mai precis Internetul, despre care vom vorbi. Poate peste 10 ani fiecare dintre noi va avea acces la Internet, care poate fi în locul, după cum se pare, și televizorului, presei sau radioului. Peste câteva ani, chiar scriitorii își vor publica operele pe Internet. Mă întreb dacă suntem dispuși să renunțăm la obișnuitele mijloace de informare în masă în favoarea unuia singur?

calculatorul.

- Radioul este considerat de mulți antic și unii nu-i remarcă prezența, totuși rămâne un mijloc de informare în masă.

- Mulți citesc numai presa, mulți privesc numai televizorul, dar sunt și mulți care ascultă radioul. În concluzie, nimeni nu ar putea să-și închipui viață fără ele.

- Radioul, în casă, când nu există televizor, bineînțeles că își are importanța lui. Absența lui se asociază cu lipsa de informare, mai ales dacă în jur nu sunt alte surse de a intra în contact cu stiriile. Adevarul este că radioul este cam marginalizat.

- Radioul este o sursă foarte importantă de informare. La început nu a fost televizorul, a fost radioul. De ce acum să-l marginalizăm? La nici un caz, rămâne ca atunci, sursa cea mai importantă de informare.

- Da, are o mare importanță, deoarece

Salată de icre imitate

1½ ceașcă cu apă, 4 linguri de gris, 1 lingură pastă de pește, 1/2 linguriță de boia, 100 g de ulei, 1 linguriță de oțet sau lămâie, o ceapă mijlocie.

Se pune apa la fier într-o cratiță mică. Când apa dă în cloicot, se toarnă grisul în ploaie. Se fierbe amestecând, până ce pasta devine destul de consistentă. Se dă la o parte și după ce s-a răcorit se freacă, punând pasta de pește, boia pentru culoare și ulei ca la orice salată. Se potrivește de acru și de sărat, se adaugă ceapa tăiată și se aşază pe o farfurie, punând câteva măslinie împrejur.

Tocană de vițel

1 kg carne, 1 lingură untură, 3 cepe, 1 linguriță de făină, 1 păhărel de vin, 2-3 cești de zemă de carne, 1 lingură de bulion, 1 cățel de usturoi, sare, piper.

Se taie carnea de vițel în bucăți potrivite. Se pun într-o cratiță să se prăjească cu o

Rețete culinare

lingură de untură. Se adaugă ceapa tăiată felii subțiri și o lingură de făină. Când făina s-a îngălbenit, se tornă încetul cu încetul vinul în zemă de carne. Se adaugă bulionul de roșii, un cățel de usturoi sfărâmat, sare, piper. Se acoperă și se dă la cuptor să fierbă înăbușit. Mâncarea trebuie să fie scăzută. Se servește cu garnitură de pâine prăjită în unt.

Înghețată de lămâie

1/2 litru apă, 300 g zahăr, coaja de la o lămâie, zeama de la 3 lămâi.

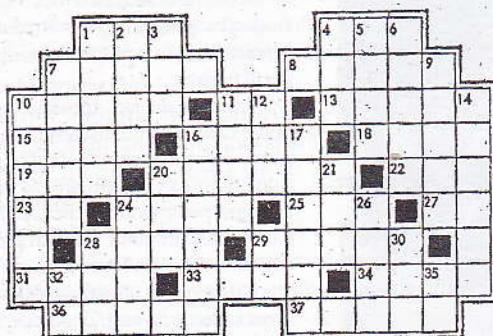
Se pun într-o lingire apa cu zahărul. Când zahărul s-a topit, se împinge tigaia pe foc iute și se lasă să fierbă 2 minute. Se pune coaja de la o lămâie, se acoperă, se dă la o parte și se lasă astfel jumătate de oră. Se adaugă zeama de la 3 lămâi mijlocii, se strecoară printr-un tifon, se toarnă în formă și se îngheță.

Supă cu puf de ou

Puful: 2 ouă, 1 linguriță de făină, sare.

Se freacă gălbenușurile cu o linguriță plină de făină și puțină sare. Se bate albușul spumă, se amestecă împreună și se toarnă tot deodată într-o cratiță mare, în care am strecurat supă clocoțită. Se acoperă, se lasă să fierbă 10 minute. Trebuie servit îndată ce este gata, pentru a nu se lăsa.

Rețete prezentate de DIANA PERIAN

PUTINĂ GEOGRAFIE

ORIZONTAL: 1. Pod plutitor; 2. Ritual; 3. Localitate în jud. Constanța; 4. Localitate în jud. Caraș-Severin; 5. Localitate în jud. Hunedoara; 6. Soarele egiptenilor; 7. Localitate în jud. Bistrița-Năsăud; 8. Râu în Turcia asiatică; 16. Râu în Iugoslavia; 18. Țară africană; 19. Publicație iugoslavă; 20. Munte și localitate din

Iugoslavia; 22. Ieșire din Măcin; 23. Campion; 24. Orășel în NV Italiei; 25. Centrul comunei Paloș; 27. Extremitățile comunei Simand; 28. Insula exilului lui Napoleon; 29. Localitate în jud. Iași; 31. Aceste; 33. Patrie; 34. Creată de artiști; 36. Marcă de automobil; 37. Catinca dezmerdată.

VERTICAL: 1. Blond; 2. Specie de grâu; 3. Intrare în cancelarie; 4. Început de rimă; 5. Localitate în Banatul iugoslav; 6. Început de rimă; 7. Capitala Franței; 9. Localitate în județul Mureș; 10. Țară în continentul american; 11. Sägeata soarelui; 12. Soția lui Manole; 14. Localitate în jud. Timiș; 16. Stațiune balneoclimaterică; 17. A ancorat arca lui Noe; 20. Localitate între Cehia și Germania; 21. Centrul orașului Călan; 24. Jumătate de Cleopatra; 26. Sultana arăb; 28. Și așa mai departe; 29. Intrare în Arad; 30. Aruncă săgeți; 32. Trupe gemane; 35. Pronume posesiv.

LIUBOMIR MENDEBABA

Anunțăm pe această cale că ziarul nostru poate găzdui diferite anunțuri referitoare la vânzări-cumpărări, aniversări, botezuri, nunți, înmormântări. Textele scrise cîteș sau dactilografiate vor putea fi trimise pe adresa de mai jos a redacției.

La fel, primim cu placere opinile cititorilor referitoare la materialele publicate în ziar sau păreri personale legate de fenomene sociale din comună sau din jurul acestora.

Adresa redacției: Cenad, nr. 709 A; telefon: (056) 37 48 78.

Potrivit articolului 106 din Codul penal, responsabilitatea juridică pentru continutul articolului aparține autorului. De asemenea, în cazul informațiilor furnizate de agenții de presă și al personalităților citate, responsabilitatea juridică le aparține.

**ZIAR EDITAT SUB EGIDA SOCIETĂȚII CULTURALE
"BANATUL" TIMIȘOARA, FILIALA CENAD**
COLEGIUL DE REDACȚIE:
GHEORGHE ANUICHI, GHEORGHE DORAN,
LUCIAN GEORGE DORAN, DANIEL GROZA

Tehnoredactare computerizată:
Dorin Davideanu
Tiparul executat la
TIPOGRAFIA MARINEASA
Timișoara, str. Mures nr.34
Tel: 056.183.257, 094.205.818